

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

534

Vragen van het lid **Van Nispen** (SP) aan de Minister van Veiligheid en Justitie over *het bestaan van verschillende uittreksels van justitiële documentatie* (ingezonden 21 oktober 2016).

Antwoord van Minister **Van der Steur** (Veiligheid en Justitie) (ontvangen 18 november 2016). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2016–2017, nr. 497.

Vraag 1

Wat is uw reactie op het artikel over het betalen van schadevergoedingen na een sepot-01?¹

Antwoord 1

Ik heb kennis genomen van het artikel. Nu de daarin genoemde civiele rechtszaak nog onder de rechter is, laat ik mij niet uit over die zaak. Inzake het sepot-01 verwijs ik naar de antwoorden hieronder.

Vraag 2

Klopt het dat deze sepotgrond volgens de vaste jurisprudentie van de Hoge Raad als enige uitzondering wel tot een schadevergoeding van een gedupeerde kan leiden? Zo ja, waarom wordt een sepot-01 beslissing dan automatisch weggelaten uit een uittreksel? Zo nee, waarom niet?²

Antwoord 2

De veronderstelling dat de sepotgrond 01 volgens de jurisprudentie van de Hoge Raad als enige uitzondering tot een schadevergoeding van een gedupeerde kan leiden, is onjuist. De gewezen verdachte kan onder omstandigheden schadevergoeding wegens onrechtmatig strafvorderlijk optreden krijgen via de burgerlijke rechter.³ Aansprakelijkheid voor schade als gevolg van strafrechtelijk optreden wordt aangenomen indien ofwel (a) de rechtvaardiging voor de strafvervolgning vanaf het begin heeft ontbroken wegens strijd met het publiekrecht, ofwel (b) achteraf uit het strafvorderlijk onderzoek blijkt

¹ <http://www.crimesite.nl/zo-betaalt-de-staat-nooit-schadevergoeding/>

² Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2014–2015, nr. 2789, antwoord 3, 4 en 7.

³ In aanvulling op de mogelijkheden die de artikelen 89, 591 en 591a van het Wetboek van Strafvordering ter zake bieden.

dat de verdachte onschuldig is (het gebleken onschuldscriterium).⁴ De bewijslast ligt – zoals altijd in het burgerlijk procesrecht -bij de eiser.

Vraag 3

Welke gevolgen heeft het automatisch weglaten van een sepot-01 beslissing uit het uittreksel voor mensen die te maken hebben met een sepot-01 en gebruik willen maken van hun recht op schadevergoeding?

Antwoord 3

Het weglaten van een sepot-01 beslissing uit het uittreksel uit de justitiële documentatie heeft in beginsel geen gevolgen voor mensen die te maken hebben met een sepot-01 en gebruik willen maken van hun recht op schadevergoeding. Ingevolge de Aanwijzing gebruik sepotgronden van het Openbaar Ministerie krijgt de gewezen verdachte van de officier van justitie een kennisgeving van niet- of niet verdere vervolging. Deze kennisgeving vermeldt de sepotgrond. Hiermee kan de betrokkene bij de burgerlijke rechter aantonen dat zijn zaak is geseponeerd en op welke gronden.

Vraag 4

In hoeverre acht u het gerechtvaardigd en wenselijk dat de sepot-01 beslissing niet als justitieel-gegeven wordt aangemerkt?⁵

Antwoord 4

De bedoeling van deze regel is te voorkomen dat een betrokkene in de toekomst negatief wordt geconfronteerd met een strafzaak die is geseponeerd omdat de betrokkene ten onrechte als verdachte is aangemerkt. Doordat een sepot 01 niet in de justitiële documentatie wordt opgenomen, kan dit gegeven geen rol spelen bij bijvoorbeeld de straftoemeting in een navolgende strafzaak of de afgifte van een VOG. Ik acht dat gerechtvaardigd en wenselijk.

Vraag 5

Wat is uw reactie op het rapport van Educan waarin wordt geconcludeerd dat er sprake is van de aanwezigheid van minimaal twee verschillende administratieve systemen?⁶ Hoe staat deze conclusie in verhouding tot uw uitspraak dat er maar één systeem voor justitiële documentatie bestaat?⁷

Antwoord 5

Ingevolge artikel 2 van de Wet justitiële en strafvorderlijke gegevens (Wjsg) is er een justitiële documentatie, waarin de Minister justitiële gegevens verwerkt ten behoeve van een goede strafrechtspleging. Zoals ik heb aangegeven in mijn antwoorden op de eerdere vragen over hetzelfde onderwerp⁸, wordt deze documentatie bijgehouden in het speciaal daartoe gecreëerde Justitieel Documentatiesysteem. Dat systeem is in beheer bij de Justitiële Informatiedienst en is op grond van de Wjsg de authentieke en exclusieve bron voor alle ter registratie aangeboden beslissingen van officieren van justitie en rechters in strafzaken.

De justitiële documentatie wordt gevoed onder meer vanuit de systemen die het Openbaar Ministerie gebruikt voor de ondersteuning en uitvoering van zijn primaire processen, te weten COMPAS en GPS. Die systemen bevatten tevens de zogeheten strafvorderlijke gegevens, dat wil zeggen de persoonsgegevens of gegevens over een rechtspersoon die zijn verkregen in het kader van een strafvorderlijk onderzoek en die het Openbaar Ministerie in een strafdossier of langs geautomatiseerde weg verwerkt (artikel 1, onder b, in verbinding met de artikelen 39a-39q, Wjsg). Het uittreksel justitiële documentatie is beperkter omdat dit uitsluitend gegevens uit de justitiële documentatie bevat.

⁴ HR 13 oktober 2006, NJ 2007, 432.

⁵ Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2014–2015, nr. 2789, antwoord 3, 4 en 7.

⁶ <http://educan.nl/wp-content/uploads/2016/10/Deskundigenrapport-10-juni-2015-Eucan.pdf>, overweging 4.9

⁷ Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2014–2015, nr. 2789, antwoord 1.

⁸ Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2014–2015, nr. 2789.

Vraag 6

Hoe komt het dat er in dezelfde tijdsperiode inhoudelijk verschillende uittreksels van de justitiële documentatie bestaan van de in het artikel genoemde persoon?⁹

Antwoord 6

De Justitiële Informatiedienst heeft mij laten weten dat in deze zaak in de loop van de tijd correcties zijn aangebracht in de justitiële documentatie. Aanvankelijk was het sepot 01 – conform de regelgeving ter zake – niet geregistreerd in de justitiële documentatie en niet opgenomen op het uittreksel. Tussen 2007 en 2013 heeft COMPAS langs geautomatiseerde weg dezelfde zaak – ten onrechte – opnieuw aangeleverd aan het Justitieel Documentatiesysteem. Als gevolg daarvan is het sepot 01 ten onrechte enige tijd in het Justitieel Documentatiesysteem (en op het uittreksel) opgenomen geweest. Nadat betrokkene in 2013 inzage had gevraagd in zijn justitiële documentatie, is dit opgemerkt en gecorrigeerd.

⁹ <http://educan.nl/wp-content/uploads/2016/10/Deskundigenrapport-10-juni-2015-Eucan.pdf>, overweging 4.1